

LAURO IKASTOLAREN KODE ETIKOA

0. SARRERA

Kode Etiko honek LAURO IKASTOLAk garatutako jardueren kudeaketako konpromiso eta erantzukizun etikoak azaltzen ditu. Jarduera horiek Kode honetan aurreikusitako baldintzetan onartu eta bete behar dituzte kodea aplikatu behar zaien pertsona guztiei.

Kode Etiko hau LAURO IKASTOLAREN jarduera guztiak, bai irakaskuntzakoak bai beste motatakoak, arautzen dituen profesionaltasunaren adibide bat da, eta kide guztiak betetzeko beharra dute.

Hezkuntzaren eta gizartearen aldetik arduratsua den erakunde gisa, LAURO IKASTOLAk garrantzi handia ematen dio langileekin, ikasleekin eta haien familiarekin, hornitzaileekin eta agintari publikoekin bidezko tratua izateari.

Kode honek azaltzen ditu lortu nahi diren helburu instituzionalak eta lortzen laguntzeko modu egokiak zehazten ditu, eta, aldi berean, horren bermeak ematen dizkie zuzenean interesa dutenei eta gizarteari oro har. Kode Etiko hau ezinbestekotzat jotzen da.

LAURO IKASTOLAk Kode Etiko hau onartu du bere kideek eta berarekin erlazioanaten diren guztiek bete behar dituzten balioak definitzeko. Balio horiek honako hauetan oinarritzen dira:

- Nazioartean onartutako giza eskubideak babestea eta errespetatzea.
- Jokabide etikoa eta legearen araberrako izatea.
- LAURO IKASTOLARI lotutako pertsona guztien arteko bidezko tratua (irakasleak, administrazio eta zerbitzuetak langileak, ikasleak eta haien familiak eta hornitzaileak), adeitsua eta errespetuzkoa izan behar da.
- Ingurumena bidezkoasunez eta behar bezala zaintzea.
- Profesionaltasuna eta zuzentasuna Ikastolak egindako edozein jardueratan.

LAURO IKASTOLAk delituak prebenitzeko plan bat ezarri du, Zigor Kodearen 31BIS artikuluan ezarritakoaren arabera, non:

- Prebenitu beharreko delituak zein eremutan egin daitezkeen zehazten dute.
- Pertsona juridikoaren borondatea osatzeko, erabakiak hartzeko eta erabakiak betearazteko prozedura zehazten duten protokoloak edo prozedurak ezartzen dituzte.
- Finantza-baliabideak kudeatzeko eredu egokiak ditu, prenitua beharreko delituak gauzatzea eragozteko.
- Prebentzio-ereduaren funtzionamendua eta betetzea zaintzeko ardura duenari beharrezkoa da informatzea dauden arriskuei eta ez-betetzeei buruz.
- Disziplina erregimen bat ezartzen du, gauzatzen diren ez-betetzeak zigortzeko asmoz.
- Delituak prebenitzeko plana aldian-aldian egiaztatu behar da, baldin eta haren xedapenak nabarmen hausten badira, edo antolaketan, control-egituran edo garatutako jardueretan aldaketak gertatzen badira.

Kode Etiko hau hurrengo arlo hauetan aplikagarria da:

LAURO IKASTOLAREN KODE ETIKOA

- Betebehar pertsonalak.
- Diskriminazioaren aurkako ekintzak.
- Interes-gatazkak.
- Eroskeria, komisioak eta opariak.
- Informazio pribilegiaturen abusua.
- Lehiaren defentsa.
- Jabetza intelektuala.
- Pribatutasuna eta datuen babesa.
- Legea betetzea.
- Osotasuna finantza-informazioan.
- Kexak eta zehapenak izapidetzea.

1. APLIKAGARRITASUNA

Kode Etiko hau LAURO IKASTOLAn aplikatuko da, eta hartako langile, zuzendari eta gobernu-organoetako kide guztiak lotetsiko ditu, baita plantillan sartuta ez dauden langile edo laguntzaile guztiak ere (hornitzaileak, boluntarioak, etab.).

Hala ere, Kode Etiko hau aplikagarria da bai ikasleei, bai haien familiei.

Kode Etiko hau beteko dela gainbegiratu eta bermatzeko Beteazpen Batzordea sortu egin da.

Kooperatibari zerbitzuak ematen dizkieten enpresa edo pertsona azpikontratatuerei ere betetzeko eskatuko zaie, kontratu bidez.

2. HELBURUA

Kooperatibaren asmoa da gobernu organoaren kideen eta langile guztien jokabidea legearen arabera izatea, profesionala, etikoa eta arduratsua, beharrezkoa baita gure izen ona eta sinesgarritasuna ez galtzeko eta indartzeko, gure balio-katean parte hartzen duten edo eragiten duten interes-talde guztien aurrean —ikasleak, langileak, hornitzaileak, negozio-eredua garatzen dugun sozietateak eta bazkideak—.

3. ERREGULAZIOA

3.1. Pertsonen arteko harremanak

Langileek gardentasunez jokatuko dute beti, interpretazio desegokiak eragin ditzaketan egoerak edo jokabideak sahiestuz.

Hezkuntza-komunitateko kide guztienganako tratua errespetuzkoa izango da ahozko adierazpenetan, eta saihestu egingo da esamolde itsusiak erabiltzea, inolako diskriminaziorik egin gabe eta haien intimitate pertsonal fisiko eta psikologikoaren eremua inbaditu gabe, haien eginkizun profesionalak betetzeko behar-beharrezkoa denaz harago.

Beste lankide batzuen lana errespetatuko da, alderdi pertsonalengatik kritika negatiboa egitea saihestuko da ahal den guztian, eta Zuzendaritzak bere lanarekin edo jarduketarekin ados ez dagoela

LAURO IKASTOLAREN KODE ETIKOA

adierazteko ezarritako bideak erabiliko ditu.

Isiltasun eta konfidentzialtasun betebeharra gordeko da. Ikasleei, haien familiei eta hirugarrenei ez zaie emango norberaren edo besteren bizitza pribatuko edozein gairi buruzko xehetasunik (beste ikasle batzuk, haien familiak, edo hezkuntza-komunitateko beste edozein kide), ezta une horretan ikaslearekin zuzenean lotuta ez dauden hezkuntza- edo antolaketa-arloko gaien buruzkoak ere.

Antolakuntza- eta funtzionamendu-arauak errespetatu eta errespetaraziko dira, eta erakunde bakoitzaren bizikidetzat bultzatuko da, beren jarduerak garatzeko giro egokia izaten lagunduz, Zuzendaritzak ezarritako bide egokiak erabiliz sor daitezkeen gatazkak konpontzeko, indarkeria fisiko, psikologiko edo sozial oro saihestuz.

3.2. Komunikazioa

Hitzezko eta/edo gorputzeko hizkuntza zainduko da, garrasiak, irainak edo pertsonak "etiketatzea" saihestuz. Ez da komentariarik edo keinurik egingo sexu-konnotazioekin.

Kontu handiz ibili behar da ekitaldi publikoetan eta hedabide orokorretan egiten diren adierazpenekin, nahiz eta izaera pertsonalekoak izan sarbide publikokoak badira, hala nola sare sozialak, webguneak, prentsa idatzia edo digitala, etab., LAURO IKASTOLAREN eta haren edozein kideren nortasuna eta/edo irudia ez urratzeko moduan.

Ikasleekin eta familiekin gai akademikoari eta ikastolaren antolamenduari buruzko komunikazioak horretarako ezarritako bide formalen bidez (plataforma digitala, posta elektronikoa, etab.) baino ez dira egingo, eta jasota utziko dira.

Ez da ikasleen edo haien familien irudirik edo datu pertsonalik argitaratuko sare sozialetako kontu partikularretan edo erakundez kanpoko web-orrietan.

Posta elektronikoko instituzionalen helbideak lan-jarduera garatzeko baino ez dira erabiliko, eta ez dira erabiliko beste edozein helburutarako.

3.3. Bateriaezintasunak eta debekuak

Debekatuta daude LAURO IKASTOLAREN langile eta ikasleen arteko harreman sentimentalak eta/edo sexualak, adina eta egoera sexuala edozein direla ere.

Irakasleek, ikastolaren egiturak horretarako aukera ematen badu, ez dituzte ikasleak kalifikatuko edo ebaluatuko, baldin eta ikaslearen guraso-, ezkontza- edo afektibitate-harremanak antzekoak badira ikaslearen aitaren, amaren edo legezko tutorearen artean. Egitura pedagogiko horrek uzten ez badu, irakasleak Zuzendaritzari jakinarazi beharko dio harreman hori.

Debekatuta dago, ikastolaren eremuan, material pornografikoaren edo halakotzat har daitezkeen materialaren parte-hartze pertsonala, edukitza, banaketa eta/edo erakusketa, bai eta adingabeei material horren sarbidea erraztea ere, edozein modutan.

Irakasleek ez diete ordainduriko zerbitzu partikularrik emango irakasten dieten ikasleei edo irakats

LAURO IKASTOLAREN KODE ETIKOA

diezaiketenei, ikastolako proiektu pedagogikotik kanpo. Era berean, orientazio-zerbitzuko kideek ezin izango dituzte ikasleak beren kontsultara bideratu.

Debekatuta dago zentroko instalazioetan erretzea, 28/2005 Legearen eta hura garatzeko araudiaren arabera. Era berean, adin nagusikoek tabakoaren kontsumoa murriztu ahal izango dute nerabeekin partekatutako beste instalazio, esparru edo espazio batzuetan (bidaiak, bisitak, txangoak, eskola-esparrutik kanpoko eskola-ekitaldiak, etab.).

Debekatuta dago edozein motatako droga, edari alkoholadun edo osasunari kalte egiten dion beste edozein substantzia edukitzea, trafikatzeko edo kontsumitzea, ikastola esparruan zein ikastolatik kanpo, eskola-jardueren esparruan (bidaiak, txangoak, etab.). Era berean, ez dago baimenduta irakasleek edo ikasleek curriculumeko edo curriculumetik kanpoko hezkuntza-jardueretan jardutea substantzia horien eraginpean.

3.4. Itxura

Langile guztiek egoki jantzita egon beharko dira euren eginkizunetarako. Uniformea edo lan-jantzia egonez gero, hura eraman beharko dute, eta behar bezalako baldintzetan mantendu.

Langileek beren higiena eta, oro har, alderdi pertsonala zainduko dituzte, eta jakitun izango dira hezkuntza-komunitate osoarentzat eredu direla.

3.5.- Kooperatibaren aktiboak erabiltzea

Kooperatibak langileen esku jartzen ditu jarduera profesionalerako behar dituzten baliabideak (telefonoa, tableta, eramangarria, Internet-konexioa, posta elektronikoa, ibilgailuak, tresnak, laneko arropa eta abar). Hortaz, Kooperatibako langileek helburu profesionaletarako soilik erabiliko dituzte enpresaren baliabideak, eta egoki, arduraz eta efizientziaz.

Ildo horretan, Kooperatibako langileek ez dituzte, inola ere, konpainiak beren esku utzitako ekipamendu informatikoak honetarako erabiliko: legez kanpoko programak, aplikazioak edo edukiak instalatzeko edo deskargatzeko, konpainiaren arauak urratzen badituzte edo haren ospeari kalte egin badiezaiokete.

Langileek jakin behar dute Kooperatibako unitate eskudunek edo Kooperatibak izendatutako hirugarrenek gainbegiratu egin ditzaketela konpainiaren informazioaren teknologien sistema eta ekipamenduetan dauden dokumentuak eta datuak, beharrezkotzat jotzen denean eta indarrean diren araudian baimenduta dagoenean.

Gainera, Kooperatibako langileen ardura da instalazioak eta ekipamenduak egoera onean izatea, haien balio-bizitza luzatzeko eta istripuak saihesteko.

3.6.- Osasunarekiko, segurtasunarekiko eta ingurumenarekiko konpromisoa

Kooperatibak beharrezkoak diren jarduketa-planak ezarriko ditu bere jarduerarekin lotutako arriskuak behar bezala kudeatzeko eta arintzeko. Plan horiek aldian-aldian berrikusiko ditu, eta mantentzeko eta hobetzeko behar diren baliabideak jarriko.

LAURO IKASTOLAREN KODE ETIKOA

Istripuak prebenitzea eta jardueraren garapenean segurtasuna bermatzea ezinbestekoak dira, Kooperatibaren jarduerarekin batera. Langileei eta laguntzaileei prestakuntza emango zaie, beren zereginak behar bezala bete ditzaten, eta, arlo guztietan, segurtasunari emango zaio lehentasuna. Halaber, segurtasun hori bermatzeko beharrezkoak diren baliabide guztiak emango zaizkie.

Kooperatibak **Lan-arriskuen prebentzio-plan** bat du, Kooperatibarentzat eta mendeko eta partaidetzako sozietateentzat, osasunarekin eta segurtasunarekin duen konpromisoa betez.

Kooperatibak baliabide naturalak errespetatuz gauzatu du bere jarduna, eta ingurumenaren, biodibertsitatearen eta interes ekologiko, zientifiko edo kultural berezia duten espazioen kontserbazioa sustatu du.

Zorrotz errespetatu da ingurumenaren arloko legeria, eta prozesurik eta teknikarik egokienak erabiliko dira jardueraren arriskuak identifikatzeko, jarduerarekin lotutako ingurumen-alderdiak (hondakinak, isurtzeak, atmosferarako emisioak...) kontrolatzeko eta txikitzeko, eta zerbitzua ematean sortzen den ingurumen-erantzukizuna bere gain hartzeko.

4. BETEBEHAR PERTSONALAK

LAURO IKASTOLAKo kide guztiek legea eta printzipio etiko hauek bete behar dituzte. Erantzukizun soziala eta ingurumenarekiko erantzukizuna erakutsi behar dute, baita profesionaltasuna ere.

5. DISKRIMINAZIOAREN AURKAKO EKINTZAK

LAURO IKASTOLAKo kide guztiek eskubidea dute zuzendaritzako kideek, ikasleek, familiek eta ikaskideek tratu zuzena, adeitsua eta errespetuzkoa izan dezaten.

LAURO IKASTOLAK ez du onartuko inolako arrazoiengatikoz jazarpena, ezta arraza, erlijio, nazionalitate, sexu ezintasun edo adingatikozko diskriminazioa ere.

6. INTERES-GATAZKAK

Ematen eta/edo kontratatzen diren zerbitzuak ikastolaren helburuak kontuan hartuta egin beharko dira.

Ikastolak kontratatzen dituen zerbitzuetan, langileek ezin izango dute bidegabeko onurarik jaso. Ikastolako langileen erantzukizunen eta interes pertsonalen arteko gatazkak ekar ditzakeen egoera oro saihestu beharko da. Egoera horietakoren bat gertatuz gero, ezinbestekoa da zuzendaritzaren eta langileen arteko komunikazioa.

Ikastolak erosketak eta kontratazioak hurrengo irizpideak jarraituz egingo ditu:

- Tokiko hornitzaileak lehenetsiko dira.
- Konfiantzazko hornitzaileak izango dira.
- Hornitzailea lehiakorra izango da kostuei dagokionez.

LAURO IKASTOLAREN KODE ETIKOA

- Hornitzaileak zehaztaperen zehatzei buruzko eskakizunak bete behar ditu.
- Hornitzaileak azkar erantzuteko ahalmena izan behar du.

7. EROSKERIA, KOMISIOAK ETA OPARIAK.

LAURO IKASTOLAKo kideek ez dute inolako ordainketarik egingo, ez eta funtzionario publiko bati edo Administrazioaren mendeko erakunde bati ez dagozkion abantaila ekonomikorik erosiko edo eskainiko ere, merkataritza-tratuak edo bestelako zerbitzuak lortzeko.

Ikastolako ezein kidek ez du inolako ordainketarik egingo, ez eta edozein pertsona fisiko edo juridikorentzat desegokiak diren abantaila ekonomikoak erosi edo eskainiko ere, merkataritzako tratuak edo bestelako zerbitzuak lortzeko.

Enpresak funtzionario publikoei egindako agasajoak eta opariak, baimenduta badaude, Ikastolako gastuen araudi orokorrarekin eta arauekin bat etorri egin behar dira. Ezin da hirugarrenengana jo lehen aipatutako edozein xedaperen saihesteko.

8. INFORMAZIO PRIBILEGIATUAREN ABUSUA.

LAURO IKASTOLARI buruzko informazio pribilegiatua duen orok ezin izango die informazio hori hirugarrenei jakinarazi.

Informazioa eta izaera publikoko datuak ez dira informazio pribilegiatutzat hartzen. Pertsonak ez diete informazio pribilegiaturik emango hirugarrenei, haien lagunei eta senideei barne.

Informazio pribilegiatuari buruzko murrizketek indarrean jarraituko dute planak edo inplikaturako gertaerak publiko egin arte. Informazio pribilegiatua bidegabe erabiltzeak zigorrak zibilak eta penalak ekar ditzake.

9. JABETZA INTELEKTUALA

Ikastola osatzen duten pertsonak jabetza intelektual eta industrialaren ondoriozko eskubideak errespetatuko dituzte beren jardueraren profesionalan, eta debekatuta egongo da jardueraren eremuan eskubide horiek urratzea dakarren ekintza oro.

Ikastolako langileek beren eginkizunak bete behar eta beren jardueraren barruan egindako aurkikuntzei, asmakuntzei, ikerketa-ildoak edo dokumentuei dagokienez, horien ustiapen-eskubideak erakunde titularri dagozkio, bere ohiko jardueraren esparruan. Hori guztia, egindako lanaren egiletza moralki aitortzeari kalterik egin gabe.

Ikastolako langileek ezin izango dute ikasleen eta haien familien artean banatu, erakundearen baimenik gabe, beren izena, sinadura edo zeinua edo beste edozein zeinu bereizgarri duen edozein material.

10. PRIBATUTASUNA ETA DATUEN BABESA

Datuen babesari dagokionez, LAURO IKASTOLARI lotutako pertsona fisiko edo juridiko guztien

LAURO IKASTOLAREN KODE ETIKOA

eskubideak errespetatuko dira.

LAURO IKASTOLAK datu pertsonalak bildu eta prozesatzen ditu bere jardueraren beharrian zehatzetarako, betiere eragindako pertsonen bilketa horren helburuaren eta prozesuaren berri emanez, bere eskubideak gauzatzea ahalbidetuz eta erraztuz.

11. LEGEA BETETZEA

Legeak betetzea baldintzarik gabeko betekizuna da LAURO IKASTOLARENTZAT eta haren kideentzat, eta beren jarduerari dagozkion legeekin ohituta egon beharko dute, bereziki Adingabearen Babes Juridikoari buruzko Legearekin, eta arreta jarri beharko dute Ikastolak adingabeei dagokienez garatzen duen jarduera edo funtzio bereziagatik interes bereziko den edukian, hala nola "tratu txar, arrisku edo babesgabatasun egoera bat detektatzen dutenean, agintaritzari edo hurbilen dituzten agenteei jakinarazi behar dietenean, behar duen berehalako laguntza ematearen kalterik gabe".

Era berean, Zigor Kodea, Kode Zibila, Datu Pertsonalak Babesteko Legea, Ingurumen Erantzukizunaren Legea eta aplikagarri den beste edozein legeria ezagutu behar dira. Ikastolak behar diren jarraibideak eta aholkuak eman beharko ditu horiek ezagutu eta betetzeko.

Kasu guztietan, Ikastolak arduratsu jokatu du eta Administrazio Publikoetatik eta Epaitegi eta Auzitegietatik etor daitezkeen azken erabakiak beteko ditu.

12. OSOTASUNA FINANTZA INFORMAZIOAN

Ikastolak kontrol eraginkorrak ditu finantza-egoeren gainean, finantza-transakzio eta kontabilitate-egoera guztien egiazkotasuna eta zehaztasuna ziurtatzeko.

13. BETEARAZPEN BATZORDEA

Betearazpen Batzordearen ardura da kode hau betetzen dela zaintzea eta aldian-aldian berrikustea. Era berean, jasotako komunikazioen jarraipenaz eta, hala badagokio, ikerketaz arduratuko da, eta horiek aztertzeke beharrezkotzat jotzen dituen pertsonak edo sailak izan ditzake.

Betearazpen Batzordearen kideak LAURO IKASTOLAREN Kontseiluak izendatuko ditu, eta izango dira Kontseiluko kide batzuk, eta baita ikastolako legelari aholkularia ere.

Betearazpen Batzordearen eginkizunak "Barneko Informazio Sistemaren prozedura" dokumentuan garatzen dira.

14. KEXAK ETA ZEHAPENAK IZAPIDETZEA

Edozein pertsonak jo dezake Betearazpen Batzordera Kode Etiko honetan jasotako jokabideak ez betetzea edo urratzea ekar dezaketzen gertakarien berri emateko.

Norbaitek uste badu Kode Etiko honen edo indarrean dagoen lege-araudiaren aurkako jardueraren bat egiten ari dela, horren berri eman beharko die gobernu-organo eskudunei edo Betearazpen

LAURO IKASTOLAREN KODE ETIKOA

Batzordeari, berehala aztertu eta jarraitzeko.

Era berean, Kode honen edo indarrean dagoen araudiaren aurkako hirugarrenen jardueren berri izanez gero, Betearazpen Batzordeari jakinarazi beharko dio posta elektronikoz edo salaketa-kanalaren bidez, aztertu eta, hala badagokio, ikerketa hasi eta neurri egokiak har ditzan.

Betearazpen Batzordeak bermatuko du, indarrean dagoen legeriaren arabera, ustez legez kontra jarduteko jasotzen dituen komunikazioen konfidentziasuna.

Erantzukizunez ohartarazten zaie pertsoneri oinarririk gabeko salaketak, zalantzazkoak edo faltsuak egin ditzaketela.

Kode Etiko honetako baldintzak ez betetzeak eta langileek dagozkion diziplina-ekintzak hartzea eragin dezake, baita kaleratzea ere.